

**Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Навчально-науковий інститут бізнесу, менеджменту і права

Кафедра обліку та аудиту

БУТКО АННИ ЮРІЇВНИ

Реферат

кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»

**«МЕТОДИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОСНОВНИХ
ЗАСОБІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ОПОДАТКУВАННЯ (ЗА ДАНИМИ СТОВ
«СЛАВУТИЧ» КРАСНОКУТСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)»**

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(освітня програма «Облік і оподаткування»)

Науковий керівник: д.е.н., проф.

Зайцев Юрій Олександрович

Харків – 2021

Кваліфікаційна робота є рукописом.

Робота виконана в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: д.е.н., професор

Зайцев Юрій Олександрович

Захист відбудеться на засіданні атестаційної комісії у ХНТУСГ за адресою: 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (БАКАЛАВРСЬКОЇ) РОБОТИ

Актуальність теми. Для здійснення виробничої діяльності господарства повинні мати певну кількість господарських активів (засобів). В цілому всі господарські активи (засоби) сільськогосподарських підприємств поділяються на необоротні активи (засоби праці) і оборотні активи (предмети праці). У результаті цілеспрямованої діяльності за допомогою необоротних активів людина діє на оборотні активи і змінює їх в необхідному для неї напрямку. Основні засоби беруть участь у виробничому процесі протягом декількох років, зберігаючи при цьому свою натуральну форму і фізичні якості і в міру їх зносу переносять на вироблену продукцію чи виконану роботу лише частину своєї вартості. Важливе значення для здійснення виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств має правильний і досконалий облік основних засобів як важливішої ланки сільськогосподарського виробництва, що і підкреслює актуальність кваліфікаційної роботи .

Теоретична та практична значущість вирішення зазначених питань, недостатня їх наукова та прикладна розробка обумовили актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи «Методичні та організаційні засади обліку та аудиту основних засобів в сучасних умовах оподаткування (за даними СТОВ «Славутич» Краснокутського району, Харківської області».

Метою кваліфікаційної (бакалаврської) роботи є обґрунтування теоретичних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів в СТОВ «Славутич».

Для досягнення зазначеної мети поставлені такі завдання:

- розкрити теоретичні основи обліку та аудиту основних засобів;
- охарактеризувати стан обліку та аудиту основних засобів в сучасних умовах оподаткування;
- проаналізувати основні економічні показники підприємства;
- розробити та запропонувати шляхи удосконалення обліку та аудиту основних засобів в сучасних умовах оподаткування;
- узагальнити висновки і пропозиції по темі дослідження.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку та аудиту основних засобів як складової облікової системи сільськогосподарського підприємства, зокрема СТОВ «Славутич».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних аспектів ведення фінансового обліку та аудиту основних засобів на досліджуваному підприємстві.

Методика дослідження. У кваліфікаційній (бакалаврській) роботі використано методи дослідження, які забезпечили розв'язання поставлених завдань. Теоретичним та методичним підґрунтям проведених досліджень стали наукові праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, методологія та

загальносистемні принципи проведення комплексних досліджень. Із спеціальних методів в роботі були використані: при дослідженні теоретичних засад ведення обліку та аудиту основних засобів (аналогія, порівняння), при аналітичних дослідженнях (групування, графічного зображення).

Інформаційною базою досліджень були нормативно – правові акти України з питань обліку основних засобів, річна фінансова звітність підприємства за період з 2018 по 2020рр., періодичні видання з теми дослідження, підручники, монографії.

Практичне значення одержаних результатів Кваліфікаційна (бакалаврська) робота є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до вирішення поставленого завдання. Наукові положення, висновки і пропозиції, що виносяться на захист, одержані автором самостійно.

Структура та обсяг роботи. Загальний обсяг роботи складає 95 сторінок, 4 рисунки, 23 таблиці, 84 використаних джерел на 11 стор.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (БАКАЛАВРСЬКОЇ) РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи обліку та аудиту основних засобів» розглянуто: визначення, визнання основних засобів та завдання їх обліку; класифікацію та оцінку основних засобів в бухгалтерському та податковому обліку; амортизацію основних засобів; переоцінку основних засобів; сутність, мету, завдання проведення аудиту основних засобів.

У другому розділі «Стан обліку та аудиту основних засобів в сучасних умовах оподаткування» розглянуто: організаційно- економічну характеристику підприємства; первинний, синтетичний та аналітичний облік основних засобів; облік зносу (амортизації) основних засобів; облік ремонту основних засобів; облік інших необоротних матеріальних активів; методику аудиту основних засобів і нематеріальних активів.

У третьому розділі «Удосконалення обліку та аудиту основних засобів в сучасних умовах оподаткування» розглянуто: актуальні питання основних засобів в бухгалтерському та податковому обліку; удосконалення аудиту основних засобів в ринкових умовах господарювання.

ВИСНОВКИ

Об'єктом дослідження в даній кваліфікаційній (бакалаврській) роботі є процес організації обліку та аудиту основних засобів в сучасних умовах

оподаткування, як складової облікової системи сільськогосподарського підприємства, зокрема СТОВ «Славутич».

Товариство має зерно-молочний напрям спеціалізації. Варто зазначити, що на підприємстві протягом 2018-2020рр. в номенклатурі товарної продукції відбувалися незначні зміни. Показники ліквідності і платоспроможності значно перевищують рекомендовані нормативні значення. Товариство є платником єдиного податку IV групи, що сплачується поквартально, за 2020 рік сума податку складає 506894,22 грн. в тому числі у I кв. – 50689,30 грн; у II кв. – 50689,30 грн; у III кв. – 253448,07 грн; у IV кв. – 152067,69 грн. Податкове навантаження 2020 році становило 11,5%. Проаналізувавши економічний стан СТОВ «Славутич», розглянувши всі основні сторони господарської діяльності можна зробити висновок, що на підприємстві є резерви для покращення фінансового стану і економічних показників. В СТОВ «Славутич» використовується журнально-ордерна форма обліку. Нами в ході досліджень запропоновані значні критерії для визнання основних засобів.

Для забезпечення своєчасного та правильного обліку основних засобів та контролю за їх збереженням і використанням нами запропоновано в СТОВ «Славутич» розробити економічно обґрунтовану класифікацію основних засобів за такими ознаками: натурально-речовим складом, функціональним призначенням, використанням, належністю, за відношенням до галузі народного господарства. Така класифікація основних засобів, на наш погляд, надасть змогу оптимізувати їхню структуру – забезпечити ефективно їх використання, сприяти покращенню стану сучасного виробництва.

Отже, нами запропоновані наступні рекомендації стосовно наближення бухгалтерського та податкового обліку основних засобів: гармонізація податкового та бухгалтерського законодавства з обліку основних засобів; у НП(С)БО 7 доцільно вказати межу вартості основних засобів, яка зазначена в Податковому Кодексі України; відповідно до податкового обліку у бухгалтерському обліку встановити мінімально допустимі строки використання основних засобів. Застосування наданих нами рекомендацій з наближення податкового та бухгалтерського законодавства на практиці буде відігравати в майбутньому позитивну роль у здійсненні підприємствами своєї діяльності та прийнятті відповідних управлінських рішень.

Нами встановлено, що нормативно - правова база з регулювання системи амортизації враховує лише економічний аспект нарахування амортизації, що

полягає у відшкодуванні витрат, пов'язаних з їх придбанням, та зовсім не враховує концепцію оновлення та відтворення основних засобів.

Зазначимо, що в СТОВ «Славутич» відомості про зміни первинної вартості та суми зносу основних засобів не заносяться до реєстрів їх аналітичного обліку. Ми рекомендуємо до кожної інвентарної картки обліку основних засобів на окремому аркуші скласти додаток, у якому й відобразити результати переоцінки конкретного об'єкта основних засобів. Нами розроблено та запропоновано форму Акта переоцінки об'єкта основних засобів. Крім того, пропонуємо за кожною з переоцінюваних груп основних засобів складати узагальнюючу відомість переоцінки основних засобів за групою, до якої перенести потрібну інформацію з інвентарних карток.

В СТОВ «Славутич» застосовується нетипова форма “Акт прийому-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів”, яка застосовується для оформлення зарахування до складу основних засобів окремих об'єктів для обліку введення їх до експлуатації, для оформлення внутрішнього переміщення основних засобів з одного цеху (відділу, дільниці) до іншого, а також для виключення їх із складу основних засобів при передачі іншому підприємству (організації). Але, нами було запропоновано складати Акт типової форми №ОЗСГ-1. В товаристві при вивченні стану первинного обліку основних засобів були виявлені такі недоліки: відсутність типових бланків з обліку основних засобів, що тягне за собою пристосування вільних аркушів паперів під бланками потрібної форми. За умови стабільного фінансового стану підприємства керівнику необхідно звернути увагу на забезпечення бухгалтерії в достатній кількості первинними документами, затвердженими наказом Міністерства аграрної політики України від 27 вересня 2007р. №701.

Для обліку основних засобів Планом рахунків призначені рахунки 10 «Основні засоби», 13 «Знос (амортизація) необоротних активів», 11 «Інші необоротні матеріальні активи», 12 «Нематеріальні активи», 15 «Капітальні інвестиції». Рахунок 10 «Основні засоби» призначено для обліку і узагальнення інформації про наявність та рух власних або отриманих на умовах фінансової оренди об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів, а також об'єктів інвестиційної нерухомості. За дебетом рахунку 10 «Основні засоби» відображається надходження (придбаних, створених, безоплатно отриманих) основних засобів на баланс підприємства, які обліковуються за первісною вартістю; сума витрат яких пов'язана з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних

вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта, сума дооцінки вартості об'єкта основних засобів; за кредитом – вибуття основних засобів внаслідок продажу, безоплатної передачі або невідповідності критеріям визначення активам, а також у разі часткової ліквідації об'єкта основних засобів; сума уцінки основних засобів. Основним критерієм якості аудита виступає довіра з боку користувачів до професійної думки аудитора, а критерієм якості бухгалтерського обліку – корисність бухгалтерської інформації для зацікавлених користувачів. Ступінь корисності бухгалтерської інформації залежить від ефективності системи внутрішнього контролю господарюючого суб'єкта, а ступінь довіри до професійної думки аудитора – від ефективності системи контролю якості аудиту.

Таким чином, нами встановлено, що якість аудиту основних засобів і нематеріальних активів тісно взаємопов'язана з методикою аудиту. Нами запропоновано головні положення облікової політики основних засобів, які повинні бути зазначені в Наказі про облікову політику підприємства в СТОВ «Славутич»: класифікація основних засобів за групами (різноманітність видів основних засобів зумовлює необхідність в їх класифікації). Взагалі підприємству потрібно переробити Наказ про облікову політику, так як він не відповідає правилам складання наказу, не відображає всіх особливостей та правил ведення обліку на підприємстві, щодо основних засобів також.

Застосування наданих рекомендацій на практиці відіграє в майбутньому позитивну роль у здійсненні підприємством своєї діяльності та прийнятті відповідних управлінських рішень для покращення роботи підприємства та підвищення фінансового результату. Податковий облік потребує вдосконалення в методико-організаційних аспектах та законодавчо-нормативних актах з метою оптимізації роботи облікових працівників.

Досліджуване нами підприємство не може бути еталоном використання основних засобів, але проведеній нами аналіз і зроблені на основі аналізу пропозиції будуть прийняті до використання спеціалістами СТОВ «Славутич».

Вважаємо, що запропоновані вище заходи щодо ведення бухгалтерського обліку та аудиту основних засобів будуть запроваджені в практичній діяльності товариства, а також сприятимуть оптимальному розвитку господарства в цілому.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ

(БАКАЛАВРСЬКОЇ) РОБОТИ

1. Сидоренко В.Р., Бутко А.Ю. Автоматизована форма обліку в сучасних умовах господарювання. Матеріали п'ятої Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління розвитком соціально-економічних систем». Харків: ХНТУСГ, 2021. С. 204-209.

2. Сидоренко В.Р., Бутко А.Ю. Сучасні проблеми законодавства в бухгалтерському обліку. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка, 12 травня 2021 року; редкол.: Т. Г. Маренич [та ін.]– Харків: Стильна типографія, 2021. С. 134-137.

АНОТАЦІЯ

Бутко А.Ю. Методичні та організаційні засади обліку та аудиту основних засобів в сучасних умовах оподаткування (за даними СТОВ «Славутич» Краснокутського району Харківської області)». - На правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за спеціальністю 071 ««Облік і оподаткування»». — Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Харків, 2021р.

Важливе значення для здійснення виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств має правильний і досконалий облік основних засобів як важливішої ланки сільськогосподарського виробництва, що і підкреслює актуальність кваліфікаційної роботи .

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретико-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та аудиту основних засобів в сільськогосподарських підприємствах шляхом поліпшення механізму їх організації в СТОВ «Славутич» Краснокутського району Харківської області. Сформульована мета та завдання кваліфікаційної роботи були розкриті і висвітлені у роботі за допомогою використаних методів і прийомів дослідження, а також визначені основні засади обліку та аудиту основних засобів, розроблені напрями їх удосконалення в сучасних умовах оподаткування.

В кваліфікаційній роботі проаналізовано теоретичні основи обліку та аудиту основних засобів. Розкрито стан обліку та аудиту основних засобів в сучасних умовах оподаткування. Запропоновано шляхи удосконалення обліку та аудиту основних засобів в сучасних умовах оподаткування. Проаналізовано виробничо-господарську діяльність СТОВ «Славутич» Краснокутського району Харківської області. Систематизовано шляхи розвитку ведення обліку та запропоновано вирішення основних проблем аудиту основних засобів. Всі наведені пропозиції можуть бути використані в господарській діяльності СТОВ «Славутич» Краснокутського району Харківської області.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в уточненні теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій з удосконалення обліку та аудиту основних засобів на підприємстві в сучасних умовах оподаткування, що сприятиме підвищенню фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання.

Ключові слова: основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, амортизація, аудит.

Список публікацій здобувача за темою кваліфікаційної (бакалаврської) роботи:

1. Сидоренко В.Р., Бутко А.Ю. Автоматизована форма обліку в сучасних умовах господарювання. Матеріали п'ятої Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління розвитком соціально-економічних систем». Харків: ХНТУСГ, 2021. С. 204-209.
2. Сидоренко В.Р., Бутко А.Ю. Сучасні проблеми законодавства в бухгалтерському обліку. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка, 12 травня 2021 року; редкол.: Т. Г. Маренич [та ін.].– Харків: Стильна типографія, 2021. С. 134-137.

SUMMARY

Butko A.Yu. Methodical and organizational principles of accounting and auditing of fixed assets in modern tax conditions (according to LLC "Slavutych" Krasnokutsk district of Kharkiv region). - On the rights of the manuscript.

Qualification work for obtaining the educational and qualification level "Bachelor" in the specialty 071 "Accounting and Taxation". - Petro Vasylenko Kharkiv National Technical University of Agriculture, Kharkiv, 2021.

It is important for the implementation of production activities of agricultural enterprises is the correct and perfect accounting of fixed assets as a more important part of agricultural production, which emphasizes the relevance of qualifying work.

The purpose of the qualification work is to study the theoretical and methodological principles and develop practical recommendations for improving the accounting and auditing of fixed assets in agricultural enterprises by improving the mechanism of their organization in LLC "Slavutysh" Krasnokutsk district of Kharkiv region. The formulated purpose and objectives of the qualification work were revealed and covered in the work using the methods and techniques of research, as well as the basic principles of accounting and auditing of fixed assets, developed areas for improvement in modern taxation.

The qualification work analyzes the theoretical foundations of accounting and auditing of fixed assets. The state of accounting and auditing of fixed assets in modern conditions of taxation is revealed. Ways to improve the accounting and auditing of fixed assets in modern tax conditions are proposed. The production and economic activity LLC «Slavutysh» Krasnokutsk district of Kharkiv region is analyzed. The ways of development of accounting are systematized and the solution of the basic problems of audit of fixed assets is offered. All the above proposals can be used in the economic activities of LLC "Slavutysh" Krasnokutsk district of Kharkiv region.

The scientific novelty of the results is to clarify the theoretical provisions and develop practical recommendations for improving the accounting and auditing of fixed assets in the enterprise in modern tax conditions, which will improve the financial performance of economic entities.

Key words: fixed assets, other non-current tangible assets, depreciation, audit.

List of publications of the applicant on the topic of qualification (bachelor's) work:

1. Сидоренко В.Р., Бутко А.Ю. Автоматизована форма обліку в сучасних умовах господарювання. Матеріали п'ятої Міжнародної науково-практичної інтернет-

конференції «Управління розвитком соціально-економічних систем». Харків: ХНТУСГ, 2021. С. 204-209.

2. Сидоренко В.Р., Бутко А.Ю. Сучасні проблеми законодавства в бухгалтерському обліку. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка, 12 травня 2021 року; редкол.: Т. Г. Маренич [та ін.]– Харків: Стильна типографія, 2021. С. 134-137.

Комп'ютерний набір і верстка

А.Ю. Бутко

Підп. до друку __.__.2019. Формат 60x84 1/16. Папір

офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид.арк.0,9. Тираж 10 прим.

Замовлення № __

Надруковано в КП «Міська друкарня» 61002, м.

Харків, вул. Алчевських, 44 Свідоцтво про державну

реєстрацію: серія ДК № 3613 від 29.10.2009р.